

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
ul. Krótka 4 c 62-100 Wągrowiec
NIP 766-16-09-173 REGON 004612088
tel/fax (0-67) 26-20-885 , 26-80-990
www.mopswagrowiec.pl e-mail: mops.wagrowiec@pro.onet.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W WĄGROWCU ZA 2009 ROK

Wągrowiec, marzec 2010 r.

I. Wstęp.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Zakres potrzeb, których zaspokojenie uznaje się za niezbędne, jest zmienny czasowo i przestrzennie, uzależniony od cech indywidualnych i otoczenia społecznego.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, których dochód nie przekracza: na osobę samotnie gospodarującą **477,00 zł**, na osobę w rodzinie **351,00 zł** przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z okoliczności wymienionej w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- 11) trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy;
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 13) alkoholizmu lub narkomanii;
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Tab. 1. Rodziny i osoby w rodzinach, korzystające z pomocy społecznej w 2009 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Ubóstwo	538	1 411
Bezdomność	26	28
Potrzeba ochrony macierzyństwa	90	470
Bezrobocie	396	1 189
Niepełnosprawność	439	974
Długotrwała choroba	485	1 042
Rodziny niepełne	171	534
Rodziny wielodzietne	83	477
Alkoholizm	86	163
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	23	40
Narkomania	1	1
Zdarzenia losowe	3	4

Z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wągrowcu z powodu trudnej sytuacji życiowej skorzystało ogółem **829** rodzin, a liczba osób w tych rodzinach wyniosła **2 060**.

Tab. 2. Rodziny i osoby w rodzinach korzystające z pomocy społecznej w 2009 r. z podziałem na typy rodzin.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Rodziny z ilością osób w rodzinie:		
- 1 osoba	347	347
- 2 osoby	137	274
- 3 osoby	131	383
- 4 osoby	109	436
- 5 osób	60	300
- 6 i więcej osób	45	310
Ogółem:	829	2 060

w tym:

Rodziny z ilością dzieci:		
- 1 dzieckiem	146	430
- 2 dzieci	114	465
- 3 dzieci	49	242
- 4 dzieci	18	116
- 5 dzieci	11	78
- 6 dzieci	5	41
- 7 i więcej dzieci	0	0
Ogółem:	343	1 372
Rodziny niepełne z ilością dzieci:		
- 1 dzieckiem	77	162
- 2 dzieci	51	162
- 3 dzieci	29	128
- 4 i więcej dzieci	14	82
Ogółem:	171	534
Rodziny emerytów i rencistów z ilością osób:		
- 1 osoba	149	149
- 2 osoby	67	134
- 3 osoby	40	120
- 4 i więcej osób	46	213
Ogółem:	302	616

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wągrowcu realizował zadania własne i zlecone w zakresie pomocy społecznej do których w szczególności należały:

1. Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym:

- a. opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i ich rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- b. sporządzanie bilansu potrzeb w zakresie pomocy społecznej;
- c. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- d. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- e. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- f. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- g. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- h. praca socjalna;
- i. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- j. dożywianie dzieci;
- k. sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- l. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- m. pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- n. sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- o. utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- p. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- q. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

2. Zadania własne gminy o charakterze fakultatywnym:

- a. przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- b. prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- c. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- d. współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

3. Zadania zlecone gminie:

- a. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

- b. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- c. prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- d. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

II. Wykonanie budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wągrowcu.

1. Na realizację zadań własnych z zakresu utrzymania MOPS w 2009 r. wykorzystano kwotę **1 579 863,99 zł** (w tym z budżetu państwa 514 434,35 zł).

Tab. 3. Rodzaje wydatków dotyczące utrzymania MOPS w Wągrowcu wraz z kwotami.

Wydatki	Kwota
Zwrot dotacji wykorzyst. niezgodnie z przeznac. lub pobr. w nadm. wysokości	816,67
Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	21 026,34
Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 003 405,65
Dodatkowe wynagrodzenie roczne	69 217,72
Składki na ubezpieczenia społeczne	169 481,89
Składki na Fundusz Pracy	25 082,44
Wynagrodzenia bezosobowe	17 659,00
Zakup materiałów i wyposażenia	91 638,88
Zakup energii	37 893,07
Zakup usług remontowych	14 299,86
Zakup usług zdrowotnych	1 116,60
Zakup usług pozostałych	46 283,26
Zakup usług dostępu do sieci Internet	1 507,90
Opłaty z tyt. zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii komórkowej	2 247,27
Opłaty z tyt. zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	5 293,38
Zakup usług obejmujących tłumaczenie	750,00
Podróże służbowe krajowe	18 508,08
Różne opłaty i składki	532,00
Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	41 088,00
Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	560,00
Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	5 129,00
Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urz. kserograficz.	1 385,01
Zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	4 941,97

2. Na realizację zadań własnych i zleconych gminie z zakresu pomocy społecznej przeznaczono kwotę **2 345 164,78 zł** (w tym z budżetu państwa 1 346 165,49 zł).

Tab. 4. Rodziny korzystające z pomocy w ramach zadań własnych i zleconych gminie.

Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Posiłek w szkołach i przedszkolach	211	66 778	421 413,64
Zasiłki celowe i w naturze w tym: - zasiłki specjalne - celowe	708	3 125	576 111,23 170 722,98 405 388,25
Zdarzenia losowe	3	3	1 700,00
Zasiłki okresowe	309	1 961	537 187,45
Zasiłki stałe w tym: - z zadań własnych - z zadań zleconych	151	1 500	519 404,53 219 120,68 300 283,85

Składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych w tym: - z zadań własnych - z zadań zleconych	127	1 278	43 484,64
Odpłatność za pobyt w Domach Pomocy Społ.	19	176	245 863,29

3. Na realizację zadań własnych związanych z pozostałą działalnością z zakresu pomocy społecznej przeznaczono kwotę **3 532,97 zł**.

Tab. 5. Formy pomocy dotyczące pozostałej działalności MOPS w ramach zadań własnych.

Forma pomocy	Kwota
Opłacenie 13 biletów wstępu na spektakl teatralny dla dzieci podopiecznych MOPS	535,00
Opłacenie kosztów partycypacyjnych w związku z otrzymaną żywnością z Pilskiego Banku Żywności w ramach programu „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności UE 2008/2009” (opłata stanowi 3% wartości dostarczonej żywności)	1 407,30
Zorganizowanie wigilii dla 46 osób najuboższych i samotnych klientów tut. Ośrodka	1 590,67

4. Na realizację projektu systemowego w ramach programu operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 przeznaczono w 2009 r. kwotę **187 726,05 zł** (w tym wkład własny 19 738,57 zł, środki finansowane z Unii Europejskiej 159 541,18 zł i z budżetu państwa 8 446,30 zł).

Tab. 6. Rodzaje wydatków dotyczące realizacji projektu systemowego wraz z kwotami.

Wydatki	Kwota
Zasiłki celowe jako wsparcie dochodowe dla uczestników projektu	16 037,59
Zasiłki celowe specjalne jako wsparcie dochodowe dla uczestników projektu	3 700,98
Wynagrodzenia osobowe pracowników	48 516,67
Składki na ubezpieczenia społeczne	7 945,41
Składki na Fundusz Pracy	1 215,19
Wynagrodzenia bezosobowe	6 210,00
Zakup materiałów i wyposażenia	4 156,80
Zakup energii	1 204,19
Zakup usług zdrowotnych	5 281,60
Zakup usług pozostałych	91 390,80
Opłaty z tyt. zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	533,60
Różne opłaty i składki	36,00
Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urz. kserograficz.	117,92
Zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	1 379,30

5. Wykonane dochody w 2009 r. wyniosły **140 975,73 zł**
(w tym z zadań zleconych: 18 350,23 zł).

Tab. 7. Rodzaje dochodów.

Dochody	Kwota
Wpływy z tytułu opłat za wykonane usługi opiekuńcze – zadania własne	44 764,04
Wpływy z tytułu opłat za wykonane usługi opiekuńcze psychiatryczne – zadania zlecone	9 866,97
Opłaty za uczestnictwo w Środowiskowym Domu Samopomocy– zd. zlecone	8 483,26
Wynagrodzenie z tytułu terminowych wpłat podatku dochodowego od osób fizycznych	249,00
Splata świadczeń niesłusznie pobranych z lat ubiegłych spłaconych w 2009 r.	377,60
Splata zasiłków celowych zwrotnych z lat ubiegłych spłaconych w 2009 r.	1 989,00
Zwrot przyznanych świadczeń z lat ubiegłych otrzymanych z innej gminy	550,00
Wpływ z tytułu złomowania grzejników	81,30
Splata przywłaszczonych pieniędzy zgodnie z zasądzonym wyrokiem sądowym	1 500,00
Odpłatności uczestników Dziennego Domu Seniora za obiady i przewozy	57 031,90
Odpłatności osób zobowiązanych za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej	15 682,66
Darowizna od sponsora	400,00

Przy realizacji zadań pomocy społecznej zatrudnionych było ogółem 40 osób (39,5 etatów), na poszczególnych stanowiskach:

kierownik

3 osoby w administracji (główna księgowa, główny specjalista i inspektor),

15 pracowników socjalnych (12 osób w rejonach opiekuńczych i 3 osoby w sekcji świadczeń),

15 opiekunek do sprawowania opieki nad osobami chorymi w domu,

1 robotnik gospodarczy, 1 kucharka

1 inspektor i 1 pracownik socjalny do obsługi Dziennego Domu Seniora,

1 pielęgniarka - ½ etatu, 1 pomoc kuchenna.

Udzielając pomocy wydano ogółem **4 390** decyzji, w tym:

- przyznających 4 007
- odmownych 42
- uchylających 44
- zmieniających 273
- umorzenia 24

Wydano również 21 decyzji kierujących, w tym:

8 - do Domu Pomocy Społecznej,

7 - do Środowiskowego Domu Samopomocy,

5 - do Dziennego Domu Seniora.

1 – do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na SM

W 2009 r. od decyzji wydanych przez Kierownika MOPS odwołały się 4 osoby. Samorządowe Kolegium Odwoławcze wszystkie decyzje utrzymało w mocy.

III. Główne obszary pomocy.

1. Świadczenia społeczne - zasiłki celowe.

W 2009 r. udzielono pomocy **708** rodzinom. Średnia wysokość zasiłku celowego wyniosła **194,23 zł** (w 2008 r.- 190,14 zł), natomiast zasiłku celowego specjalnego **181,88 zł** (2008 r. – 213,57 zł).

Mieszkańcy miasta najczęściej zwracali się o pomoc finansową na zakup żywności, opału, odzieży, na pokrycie opłat mieszkaniowych. MOPS również opłacał pobyt osób bezdomnych w ośrodkach dla nich przeznaczonych.

Miesięcznie o pomoc w formie zasiłków celowych wnioskowało około 300 rodzin.

2. Dożywianie dzieci w przedszkolach, szkołach i innych placówkach oświatowych.

Z dożywiania w przedszkolach, szkołach, bursach i innych placówkach oświatowych w ciągu roku szkolnego skorzystało **431** dzieci, w tym: w czasie wakacji letnich **151** i w ferie zimowe **81**. W porównaniu do 2008 r. liczba korzystających wzrosła o **17** osób.

Ogółem na dożywianie wydano **421 413,64 zł** w tym: z budżetu gminy **171 436,64 zł**. W ramach podpisanego porozumienia między Wojewodą Wielkopolskim, a Gminą Miejską Wągrowiec dotyczącego rządowego programu wieloletniego pod nazwą „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” otrzymano dofinansowanie do zadań własnych Gminy w kwocie **249 977,00 zł**.

3. Działalność Dziennego Domu Seniora.

W 2009 r. w Dziennym Domu Seniora w Wągrowcu z różnych form aktywności skorzystało 55 domowników oraz kilkoro sympatyków Domu. Średnia wieku pensjonariuszy wynosiła 76 lat (najstarszy 93 lata, najmłodszy 61 lat). Pobyt w Dziennym Domu Seniora korzystnie wpłynął na samopoczucie i aktywność społeczną uczestników, którzy z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności i samotności wymagali opieki i wsparcia. Dom zapewniał również ciepły posiłek, transport do placówki i z powrotem, terapię zajęciową i rehabilitację. Zgodnie z zainteresowaniami domownicy mieli możliwość skorzystania z ofert 6 sekcji: kulinarnej, kulturalnej, muzycznej, rękodzieła, przyrodniczej i turniejowej.

W 2009 r. dla Seniorów zorganizowano 57 różnego rodzaju atrakcji. Niewątpliwie do najważniejszych z nich należała zorganizowana impreza z okazji „Światowego Dnia Ludzi Starszych” połączona z podsumowaniem V Turnieju Warcabowego o Puchar Burmistrza Miasta Wągrowca, świąt wielkanocnych i spotkania opłatkowego, a na każdej z nich ilość uczestników wynosiła około 100 osób. Zorganizowano również spotkania okolicznościowe m.in.: z okazji „Dnia Babci i Dziadka”, „Dnia Matki”, „Dnia Kobiet”, „Walentynek”, „Andrzejek” itp.

Seniorzy również bardzo chętnie brali udział w zorganizowanych dla nich prelekcjach, spotkaniach, prezentacjach i turniejach, a także wycieczkach nad jezioro Kobyleckie, do Skorzęcina i do Inowrocławia.

Jedną z większych atrakcji był kilkudniowy rekreacyjny wyjazd nad morze do Darłówka, gdzie uczestnicy DDS wypoczywali pod opieką pracowników. Koszt pobytu w całości był sfinansowany przez Seniorów.

DDS wychodził z inicjatywą na zewnątrz do środowiska m.in. organizując spotkania z klubami seniora: „Srebrna Nić”, „Dębina”, „Cystersi” z Łekna, ze Stowarzyszeniem Civitas Christiana, z Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów, z młodzieżą z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2, Gimnazjum Gminy Wągrowiec nr 1, Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego, a także z dziećmi z Przedszkola nr 2.

W ramach współpracy z Biblioteką Pedagogiczną w Wągrowcu odbywa się cykliczne czytanie książek przez pracownika biblioteki.

Współpracując z zaprzyjaźnionymi gminami partnerskimi seniorzy w lipcu 2009 r. gościli 19 osobową grupę emerytów z Magdeburga. Natomiast w Adendorfie zespół muzyczny „Echo” działający przy DDS prezentował swój program artystyczny w uroczystościach z okazji święta ulicy „Kirschwigause”.

W placówce z uroczystym akcentem obchodzone są imieniny i jubileusze podopiecznych.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi pensjonariusze Dziennego Domu Seniora w Wągrowcu brali aktywny udział w projekcie „Dajmy sobie szansę – edukacja dla siebie”, koordynowanego przez Stowarzyszenie „Rehabilitacja” w ramach Programu Operacyjnego Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, finansowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Beneficjenci uczestniczyli w kursie komputerowym, kursie tańca towarzyskiego, kursie florystycznym. Zorganizowano dla nich również zajęcia z zakresu aktywności fizycznej tj. gimnastykę leczniczą, wyjazdy na basen, spotkanie z lekarzem gerontologiem.

Wystawy dorobku artystycznego uczestników były prezentowane na Jarmarku Cysterskim w Łeknie, na XII Wągrowieckim Festynie Cysterskim i Jakubowym Festynie Rodzinnym, w Urzędzie Miejskim w Wągrowcu, w Wielobranżowej Spółdzielni Inwalidów i Ośrodka Rehabilitacyjno - Wypoczynkowym „Wielspin”.

4. Pomoc rodzinom, w których występuje problem alkoholowy.

W 2009 r. pomocy udzielono w 124 środowiskach (78 osób samotnych i 46 rodzin), w których występowało uzależnienie od alkoholu, jego nadużywanie lub szkodliwe picie, w tym: w 97 środowiskach, w których zdiagnozowano uzależnienie od alkoholu, w 27 środowiskach alkohol był nadużywany lub istniało podejrzenie uzależnienia.

W rodzinach, w których występował problem alkoholowy było 241 osób, w tym 65 dzieci do 18 roku życia.

Rodziny dotknięte problemem alkoholowym skorzystały z różnych form pomocy:

- podejmowano działania w celu zwiększenia liczby osób uzależnionych, podejmujących leczenie odwykowe poprzez: informowanie, mobilizowanie, zobowiązanie uzależnionych klientów pomocy społecznej; z tej formy wsparcia skorzystało 97 osób,
- udzielono pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, okresowych, stałych oraz pomocy w naturze w formie opału, żywności pozyskanej z Pilskiego Banku Żywności, odzieży, mebli, używanego sprzętu AGD, sprzętu ortopedycznego – 121 środowisk.
- udzielono bezpłatnej pomocy prawnej – 12 osób,
- udzielano pomocy psychospołecznej: informowanie, doradztwo, wspieranie, pomoc w rozwiązywaniu problemów, mediacje w sytuacjach konfliktowych – 46 rodzin.

Wartość wszystkich świadczeń wydatkowanych na pomoc w/w rodzinom wyniosła 423.065,70 zł.

Dzieci z tych rodzin otrzymały pomoc w formie obiadów w stołówkach szkolnych, w okresie nauki szkolnej, jak również ferii letnich i zimowych.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osobom nie podejmującym leczenia odwykowego i spożywającym alkohol ograniczono pomoc do form niematerialnych, a nawet odmówiono przyznania świadczeń. Ponadto w przypadkach spełniających przesłanki ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi tutaj. Ośrodek występował z wnioskami do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe.

Pracownicy socjalni pracujący z rodzinami, w których występuje problem alkoholowy utrzymywali ścisły kontakt i współpracowali z instytucjami: Poradnią Leczenia Uzależnień, Sądem Rejonowym, Komendą Powiatową Policji, Strażą Miejską, Miejskim Ośrodkiem

Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Świetlicą Socjoterapeutyczną oraz innymi osobami np. z pedagogami szkolnymi.

5. Pomoc osobom niepełnosprawnym oraz usługi opiekuńcze.

W 2009 r. z pomocy tut. Ośrodka skorzystało **485** rodzin, w których dominującym problemem była długotrwała choroba i **439** rodzin, w których głównym problemem była niepełnosprawność. Znaczną część stanowili niepełnosprawni, całkowicie niezdolni do pracy, którym nie przysługiwało żadne świadczenie rentowe. Ta grupa klientów, w ilości **151** osób skorzystała z pomocy w formie zasiłku stałego. W porównaniu z 2008 r. ilość klientów otrzymujących zasiłki stały wzrosła o 14 osób.

Znaczną grupę osób niepełnosprawnych stanowili renciści o bardzo niskich dochodach, którym udzielano pomocy w formie zasiłków celowych i okresowych.

Osobom niepełnosprawnym oprócz pomocy finansowej, Ośrodek oferował również pomoc w formie pracy socjalnej, usług opiekuńczych, skierowań do Ośrodka Wsparcia – Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Wągrowcu, poradnictwa, wypożyczania sprzętu rehabilitacyjnego.

Pracownicy socjalni udzielali również pomocy w załatwieniu różnych spraw urzędowych oraz w utrzymaniu kontaktów z otoczeniem.

Ośrodek zapewniał również usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osobom chorym i niepełnosprawnym, wymagającym pomocy osób drugich. Pomocą w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych objętych było **93** podopiecznych (spadek o 1 osobę w porównaniu do 2008 r.).

W przypadku niemożności zapewnienia opieki i pielęgnacji przez rodzinę oraz gminę w miejscu zamieszkania klienta, Ośrodek czynił starania o umieszczenie podopiecznych w domach pomocy społecznej zapewniających całodobową opiekę. W 2009 r. skierowano do domu pomocy społecznej 8 osób. W porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił znaczny wzrost osób umieszczonych w domach pomocy społecznej, bowiem w 2008 r. umieszczono 1 osobę.

W celu zapewnienia osobom niepełnosprawnym szerokiego wachlarza usług i świadczeń Ośrodek współpracował z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wągrowcu.

Od ponad 4 lat w Wągrowcu działa Ośrodek Wsparcia - Środowiskowy Dom Samopomocy dla 30 osób z zaburzeniami psychicznymi. Zadanie z zakresu pomocy społecznej realizuje Wielkopolskie Stowarzyszenie Na Rzecz Chorych, Niepełnosprawnych i Ich Rodzin „Rehabilitacja” im. Karola Marcinkowskiego w Wągrowcu w ramach zlecenia zadania organizacji pozarządowej przez organ administracji samorządowej na zasadzie konkursu ofert. Działalność placówki w całości finansowana jest z budżetu państwa.

Decyzje o skierowaniu i odpłatności wydaje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wągrowcu, który pełni nadzór merytoryczny nad placówką. Z usług świadczonych przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Wągrowcu korzystają 4 osoby z terenu Gminy Wągrowiec.

6. Pomoc osobom bezdomnym.

W 2009 r. udzielono wsparcia 23 osobom bezdomnym w formie pomocy finansowej i rzeczowej. Byli to wyłącznie mężczyźni, w zdecydowanej większości uzależnieni od alkoholu lub co najmniej go nadużywający. Ilość osób bezdomnych korzystających z pomocy wzrosła i to znacznie, bowiem w roku ubiegłym pomocą objęto 13 osób.

Również znacznie wzrosła liczba osób przebywających w ośrodkach dla osób bezdomnych, ponieważ w 2008 r. w tego typu placówkach przebywały 3 osoby, natomiast w 2009 r. 12 osób.

Osobom bezdomnym udzielano pomocy poprzez opłacanie pobytu w ośrodkach dla osób bezdomnych o charakterze całodobowym, jak również wspierano w formie zasiłków celowych, okresowych i stałych, doradztwa ze strony pracowników socjalnych i bezpłatnych porad

prawnych. Jedną osobę bezdomną ze względu na stan zdrowia umieszczono w domu pomocy społecznej, jedna osoba zmarła, a jedna wróciła do rodziny. Tak więc na koniec 2009 r. liczba osób bezdomnych wyniosła 20. Ogólna kwota środków przeznaczonych w 2009 r. na wsparcie osób bezdomnych wyniosła 90.860,24 zł.

Ośrodek oprócz pomocy finansowej i rzeczowej świadczył pracę socjalną, współpracując z Komendą Powiatową Policji, Strażą Miejską, Szpitalem Powiatowym, Poradnią Leczenia Uzależnień, Stowarzyszeniem im. Ks. Niwarda Mussolfa i Zespołem Kuratorskim Sądu Rejonowego w Wągrowcu.

7. Pomoc rzeczowa.

Podobnie jak w latach ubiegłych, kontynuowano organizowanie pomocy rzeczowej, dzięki ofiarności zagranicznych sponsorów z partnerskiej gminy Adendorf, a w szczególności Pani Marianny Krause. Dzięki tej współpracy nasze magazyny przy ul. Berdychowskiej 54 wzbogaciły się o sprzęt rehabilitacyjny, AGD i RTV, drobne meble, odzież używaną i środki pomocnicze.

Pośredniczymy również w przekazywaniu odzieży używanej, mebli, sprzętu AGD i RTV między mieszkańcami naszego miasta, a klientami Ośrodka.

Formy pomocy:

1) Sprzęt rehabilitacyjny.

Tab. 8 Ilość i rodzaj wypożyczonego sprzętu.

Nazwa sprzętu	w 2009 roku	Ogółem
Wózki elektryczne	3	18
Chodziki	42	146
Wózki mechaniczne	26	105
Łóżka elektryczne	17	70
Inny (kule, podnośniki elektryczne, krzesła toaletowe)	26	118

2) Żywność.

Przy współpracy z Pilskim Bankiem Żywności i za pośrednictwem Wielkopolskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Chorych, Niepełnosprawnych i Ich Rodzin „Rehabilitacja” im. Karola Marcinkowskiego w Wągrowcu, w ramach programu „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności UE 2009”, rozdysponowano żywność wśród **600** rodzin potrzebujących z terenu naszego miasta.

Tab. 9. Rodzaj i ilość wydanej żywności.

Rodzaj	Ilość
Mleko	3 600,00 l.
Mąka	2 640,00 kg
Cukier	3 840,00 kg
Kasza	2 880,00 kg
Makaron	3 360,00 kg
Płatki kukurydziane	840,00 kg
Ser żółty	588,00 kg
Dżem	1 460,16 kg

3) Odzież używana.

Potrzebującym klientom Ośrodka wydano 1 567 kg odzieży używanej, a z tej formy pomocy skorzystało 50 rodzin.

W 2009 r. zaopatrzyliśmy również naszych klientów w drewno opałowe, które pozyskaliśmy z wycinki drzew przydrożnych z terenu miasta oraz z wycinki pod budowę Aquaparku, z dowozem do domu. Z tej formy pomocy skorzystało około 40 rodzin.

Natomiast 37 rodzin uzyskało pomoc rzeczową w formie ryb, które otrzymaliśmy bezpłatnie z Przedsiębiorstwa Produkcji Rybackiej Maj Spółka z.o.o w Wągrowcu.

Ogółem w 2009 r. pomocą rzeczową objęto **600** rodzin, w tym z **114** osobami podpisano umowy użyczenia sprzętu rehabilitacyjnego.

8. Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Od 2008 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wągrowcu realizuje projekt systemowy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W 2009 r. projekt skierowany został do 32 kobiet bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w wieku aktywności zawodowej zatytułowany „**Aktywizacja Wągrowczan – Równe Szanse**”. Projekt zamierzamy kontynuować w latach następnych.

W ramach projektu zorganizowano kurs z zakresu fryzjerstwa dla 6 kobiet, kurs małej gastronomii dla 6 kobiet, kurs komputerowy I stopnia z obsługą kas fiskalnych dla 12 kobiet oraz kurs opiekun osoby starszej i niepełnosprawnej dla 8 kobiet. Wszystkie szkolenia obejmowały swoim zakresem warsztaty aktywizujące z udziałem psychologa i doradcy zawodowego. Beneficjentki wzięły udział w kursie wizażu oraz manikiuru i stylizacji paznokci. W trakcie szkoleń kilkoro dzieci kobiet biorących udział w szkoleniach miało zapewnioną fachową opiekę przez wykwalifikowane osoby. Beneficjentki miały możliwość wzięcia udziału w poradnictwie prawnym, rodzinnym i zdrowotnym.

Nadmieniamy, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wągrowcu za wyżej wymieniony projekt z rąk członka Zarządu Województwa Wielkopolskiego, Pani Krystyny Pośledniej otrzymał wyróżnienie za jeden z najlepiej realizowanych w Wielkopolsce projektów systemowych w 2009 r.

9. Poradnictwo prawne.

Oprócz otrzymywanych świadczeń pieniężnych, pomocy w naturze i pracy socjalnej podopieczni tut. Ośrodka korzystali z poradnictwa prawnego, świadczonego przez prawnika, zatrudnionego przez MOPS w ramach umowy zlecenia. Porady dotyczyły głównie zagadnień z dziedziny Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego oraz Kodeksu Cywilnego. Ponadto świadczone pomoc w redagowaniu stosowanych pism, pozwów do sądu oraz innych dokumentów wymagających znajomości prawa i kierowanych do innych urzędów, instytucji w imieniu klientów MOPS.

10. Wolontariat.

MOPS dzięki współpracy z Gimnazjum nr 1 w Wągrowcu pozyskał grupę młodzieży, która aktywnie działa w dziedzinie wolontariatu (13 uczniów).

W gronie wolontariuszy oprócz młodzieży znajduje się 7 osób dorosłych (w MOPS – 3 osoby, w DDS 4 osoby), które dysponują czasem wolnym i pragną pomagać innym.

Wolontariusze działają w następujących płaszczyznach:

- pomoc osobom starszym, polegająca na kontaktach w ich miejscu zamieszkania,
- pomoc w czynnościach domowych i robieniu zakupów,
- pomoc dzieciom w nauce,
- pomoc w organizacji imprez w DDS.

Praca i zaangażowanie wolontariuszy działających na rzecz podopiecznych Ośrodka została doceniona również przez Burmistrza Miasta Wągrowca Pana Stanisława Wilczyńskiego, który podziękował osobiście wolontariuszom za ich zaangażowanie na rzecz potrzebujących mieszkańców naszego miasta, podczas spotkania z okazji „Międzynarodowego Dnia Wolontariusza”.

11. Współpraca z innymi instytucjami, jednostkami, placówkami i organizacjami pozarządowymi.

Realizując zadania z zakresu pomocy społecznej na rzecz potrzebujących mieszkańców naszego miasta, Ośrodek współpracował z wieloma instytucjami, urzędami, placówkami, na terenie miasta Wągrowca między innymi: Urzędem Miejskim, Miejskim Ośrodkiem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy, Sądem Rejonowym, Komendą Powiatową Policji, Strażą Miejską, Szpitalem Powiatowym, Powiatowym Zespołem d/s Orzekania o Niepełnosprawności, placówkami oświatowymi, radnymi Rady Miejskiej i Rady Powiatu Wągrowieckiego.

Naszymi partnerami w realizacji zadań były również organizacje pozarządowe, głównie: Stowarzyszenie im. Ks. J.N. Musolffa i Wielkopolskie Stowarzyszenie na Rzecz Chorych, Niepełnosprawnych i Ich Rodzin „Rehabilitacja” im. K. Marcinkowskiego w Wągrowcu.

Należy nadmienić, że dzięki współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Miejskim Ośrodkiem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i organizacją pozarządową z wypoczynku w okresie wakacji letnich skorzystało łącznie 56 dzieci. Natomiast 18 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych objętych było programem profilaktycznym poprzez udział w zajęciach psychologicznych i psychoterapeutycznych, których organizatorem była organizacja pozarządowa.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wągrowcu włączył się również w działania na rzecz osób dotkniętych klęską żywiołową z Łądka Zdrój. Na rzecz powodzian w okresie od 16 lipca do 24 sierpnia 2009 r. zorganizowano zbiórkę pieniędzy w skarbonkach umieszczonych w większych punktach handlowych na terenie miasta. Łącznie zebrano 1 347,92 zł, a środki pieniężne przekazano na potrzeby dzieci z Łądka Zdrój, które przebywały na wypoczynku letnim w Foluszu. Dzieci zaopatrzone również w odzież, którą pozyskaliśmy od osób prywatnych. Zorganizowano również dla w/w dzieci zbiórkę żywności w markecie LIDL, ale z niewielkim efektem.

Dzięki współpracy partnerskiej z Grupą Samopomocy „DU UND ICH” z Adendorfu, której przewodniczy Pani Marianna Krause, grupa uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Wągrowcu wraz z Kierownikiem MOPS, na specjalne zaproszenie udała się z kilkudniową wizytą do Adendorfu. Uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej m.in. zapoznali się z działalnością i funkcjonowaniem Zakładu Aktywności Zawodowej w Luneburgu, oraz mieli możliwość zwiedzenia okolicy. Omówiono także kierunki dalszej współpracy na płaszczyźnie pomocy społecznej, głównie na rzecz osób niepełnosprawnych.

Najważniejszym punktem wizyty w Adendorfie, była zorganizowana przez Mariannę Krause, pod patronatem Burmistrza Adendorfu Joachima Pritzlaffa, wystawa rękodzieła artystycznego uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej i Dziennego Domu Seniora z Wągrowca, z możliwością zakupu wystawianych przedmiotów przez osoby zainteresowane.

